

3. Napirend

ELŐTERJESZTÉS és előzetes hatástanulmány a helyi adókról szóló önkormányzati rendelet módosításához

Tisztelt képviselő-testület!

Az önkormányzat által beszedett helyi adók tekintetében a képviselő-testület évenként felülvizsgálja az adómértékeket, és szükség esetén módosíthatja azokat.

A helyi önkormányzat adóztatási tevékenységét a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban: Htv.) alapján és keretei között megalkotott helyi rendelet alapján végezheti. Az adózás eljárási kérdéseit az adózás rendjéről szóló törvény (továbbiakban: Art.) szabályozza.

A Htv. felhatalmazása és rendelkezései szerint a települési önkormányzat rendelettel az illetékességi területén helyi adókat vezethet be. Az önkormányzat tehát jogosult, de nem köteles helyi adót működtetni. Amennyiben az önkormányzat az adóztatás mellett dönt, azaz él azzal a törvényes jogával, hogy helyi adónemet vezet be, akkor önkormányzati rendeletet, azaz jogszabályt alkot. Az önkormányzati adórendelet alkotásakor a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény előírásai szerint kell eljárni, vagyis a szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű. A jogszabályban nem ismételhető meg az Alaptörvény vagy olyan jogszabály rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes, hiszen a magasabb szintű jogszabály rendelkezései akkor is érvényesek, ha azt az alacsonyabb szintű jogszabály (önkormányzati rendelet) nem veszi át, és nem ismétli meg. Mindezek alapján – tekintettel arra, hogy a helyi adóztatás rendelkezéseit, eljárási szabályait a Htv., illetve az Art. szabályozza – az önkormányzati helyi adó rendeletnek kizárólag csak azokat a rendelkezéseket kell tartalmaznia, amelyek a meghatározott adónem bevezetéséhez elengedhetetlenül szükségesek. Ennek megfelelően a rendeletnek elégséges tartalmaznia az adott adónem bevezetéséről való döntést, az adó mértékét, valamint a rendelet hatálybalépésének napját. Amennyiben az önkormányzat a törvényi kedvezményeket, mentességeket önkormányzati kedvezményekkel, mentességekkel kívánja bővíteni, akkor értelemszerűen erről is az adórendeletben kell rendelkezni.

A Htv. 6.§-ának rendelkezése alapján az Önkormányzat adómegállapítási joga a következőkre terjed ki:

- vagyoni típusú adót (épitményadó, telekadó), kommunális jellegű adót, helyi iparüzési adót, vagy ezek valamelyikét bevezesse, hatályon kívül helyezze, módosítsa, azonban az évközi módosítás naptári éven belül nem súlyosbíthatja az adóalanyok adóterheit;
- meghatározza az adó bevezetésének időpontját és időtartamát;
- az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan - az e törvényben meghatározott felső határookra, illetőleg ezen felső határoknak 2005. évre a KSH által 2003. évre vonatkozóan közzétett fogyasztói árszínvonal-változással, 2006. évtől pedig a 2003. évre és az adóévet megelőző második évig eltelt évek fogyasztói árszínvonal változásai szorzatával növelt összegére (a felső határ és a felső határ növelt összege együtt: adómaximum) figyelemmel – megállapítsa. (Ez tehát egy kettős korlát: az abszolút korlát a törvényi felső adómaximum, relatív korlát a helyi sajátosság, illetve az adóalanyok teherviselő képessége)
- a törvényben meghatározott mentességeket további mentességekkel, illetőleg a kedvezményeket további kedvezményekkel kibővítsé;
- a Htv. és az adózás rendjéről szóló törvény keretei között a helyi adózás részletes szabályait meghatározza.

A helyi rendeletek évenkénti felülvizsgálata, esetleges módosítása a következő szabályok alapján lehetséges:

Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Stab.tv.) 32.§-a szerint adókötelezettséget megállapító, az adóalanyok körét bővítő, az adó mértékét növelő, illetve kedvezményt, mentességet megszüntető jogszabály kihirdetése és hatályba lépése között legalább 30 napnak el kell telnie. Ezen rendelkezés az önkormányzati adórendeletekre is vonatkozik, ami azt jelenti, hogy valamely adóév január 1. napján hatályba léptetni szándékozó új adónemet bevezető, vagy a hatályos szabályozást (pl. adómérték tekintetében) módosító adórendelet legkorábban a kihirdetést követő 30. napon léptethető hatályba, vagyis azt legkésőbb december 1-jéig ki kell hirdetni.

A Htv. 6.§ a) pontja előírja, hogy adóéven belül az adónemhez kapcsolódó adóteher rendeletmódosítással nem súlyosbítható, vagyis amennyiben az adórendelet módosítása új adónem bevezetésére, vagy adómérték növelésére irányul, annak évközi hatályba léptetésére nincs lehetőség, csupán január 1-jétől léphet hatályba.

A helyi adórendelet leggyakoribb módosítása elsősorban az adómértékek változtatására (emelés vagy csökkentés) irányul, így a fenti rendelkezések értelmében az adómérték emelést legkésőbb 2015. december 1-jéig ki kell hirdetni, annak érdekében, hogy 2016. január 1-jén hatályba léptethető legyen.

A Htv. 6.§ c) pontja értelmében a községünkben működtetett helyi adók közül a magánszemély kommunális adójára vonatkozó törvényi felső mértékek 2005. január 1-jétől a KSH által közzétett fogyasztói árszínvonal változással valorizálhatóak¹. A törvényi felső mérték és a valorizáció együttesen határozza meg ezen adónemek tekintetében az adómaximumot. Az előterjesztésben a 2016. évre vonatkozóan e számításnak megfelelően számított adómaximumok kerültek feltüntetésre.

Magánszemély kommunális adója

A Htv. értelmében adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő telek. (Telek: az épülettel, épületrésszel be nem épített földterület.

Helyi rendeletünk értelmében mentes a magánszemélyek kommunális adója alól:

- a) annak a teleknek a tulajdonosa, amely az országos településrendezési és építési követelményekről szóló Kormányrendelet, vagy Tolmács Község Önkormányzata képviselő-testületének a helyi építési szabályzatról szóló önkormányzati rendelete értelmében a beépítés feltételeinek nem felel meg;
- b) az adóköteles épülethez, épületrészhez, illetve lakásbérleti joghoz tartozó be nem épített telek tulajdonosa.

A Htv. előírásai alapján az **adómaximum** adótárgyanként 2016. évben: **28.624 Ft.**

Adózók száma: 2006-ban 321, 2007-ben 321, 2008-ban 324, 2009-ben 327, 2010-ben: 329, 2011-ben 352, 2012-ben 352, 2013-ban 349, 2014-ben 343, 2015-ben: 393.

Év	Adó mértéke		Bevétel (e Ft)
	Egyedül élő esetén	Családban élő esetén	
2000.	1.500	3.000	825
2001.	1.500	3.000	790
2002.	1.500	3.000	799
2003.	1.700	3.400	947
2004.	2.000	4.000	1.069
2005.	3.000	6.000	1.584
2006.	3.000	6.000	1.668
2007.	4.000	7.500	2.011
2008.	5.000	8.500	2.440
2009.	10.000	14.000	3.976
2010.	5.000	9.000	2.630
2011.	4.000	5.000	1.715
2012.	4.000	5.000	1.542
2013.	4.000	5.000	1.678
2014.	4.000	5.000	1.708
2015.	4.000	5.000	1.669 ²
2016. évi javaslat	4.000	5.000	1.700
Emelkedés mértéke (%)	0 %	0 %	0 %

Helyi iparüzési adó

Tolmács község területén az állandó jelleggel, valamint az ideiglenes jelleggel végzett vállalkozási tevékenység után adófizetési kötelezettség terheli a vállalkozót.

A helyi rendelkezések alapján a helyi iparüzési adó mértéke jelenleg (2012. január 1-jétől) az adóalap 2,0 %-a; az ideiglenes jelleggel végzett tevékenység esetén az adó mértéke naptári naponként 3.000 Ft.

¹ 2003. évtől kezdődően az adóévet megelőző második évig eltelt évek inflációs adataival korrigálva.

² 2015.10.31-ig

A Htv. rendelkezései szerint az adó mértékének felső határa: az adóalap 2 %-a, az ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó mértéke naptári naponként legfeljebb 5000 forint.

Javasoljuk továbbra is a 2 %-os iparüzési adó mértéket, valamint az ideiglenesen végzett iparüzési tevékenység esetén a naptári naponkénti 3.000 Ft adómértéket fenntartani.

Helyi iparüzési adó bevételünk az elmúlt években az alábbiak szerint alakult:

Adóalanyok száma: 2006-ban 46, 2007-ban 49, 2008-ban 57, 2009-ben 61, 2010-ben: 64, 2011-ben: 70, 2012-ben: 71, 2013-ban 71, 2014-ben: 71, 2015-ben: 76.

Év	Adómérték		Bevétel (e Ft)
2000.	1,7%, 2,0%		5.820
2001.	1,7%, 2,0%		7.997
2002.	1,7%, 2,0%		12.470
2003.	2,0%		16.748
2004.	2,0%		13.646
2005.	2,0%		19.088
2006.	2,0 %		15.027
2007.	2,0 %		19.508
2008.	2,0 %		16.828
2009	0,9 %		9.563
2010.	0,9 %		5.924
2011.	1,7 %		13.018
2012	2,0 %		18.645
Év	állandó jelleggel végzett tevékenység esetén	ideiglenes jelleggel végzett tevékenység esetén	Bevétel (e Ft)
2013	2,0 %	3.000 Ft/nap	12.503
2014	2,0 %	3.000 Ft/nap	18.990
2015.	2,0 %	3.000 Ft/nap	13.913 ³
2016. évi javaslat	2,0 %	3.000 Ft/nap	15.000

Települési adó

A Htv. 2015. január 1-jétől lehetőséget ad települési adó bevezetésére. (Ezen adónem bevezetésére is vonatkozik a Stab.tv. fent ismertetett 32.§-ának előírása, vagyis amennyiben az önkormányzat 2016. január 1-jétől új, települési adót kíván bevezetni, azt legkésőbb 2015. december 1-jéig ki kell hirdetnie.)

A települési adóra vonatkozóan a Htv. 1/A.§-a a következőket írja elő:

Az önkormányzat az illetékességi területén rendelettel olyan települési adót, települési adókat vezethet be, amelyet vagy amelyeket más törvény nem tilt. Az önkormányzat települési adót bármely adótárgyra megállapíthat, feltéve, hogy arra nem terjed ki törvényben szabályozott közteher hatálya. A települési adónak nem lehet alanya állam, önkormányzat, szervezet, továbbá - e minőségére tekintettel - vállalkozó.

A települési adóval kapcsolatos adóhatósági feladatokat az önkormányzati adóhatóság látja el.

A települési adóval kapcsolatos eljárási kérdésekben az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az önkormányzat települési adót önadózással megállapítandó adóként is bevezethet.

A települési adóból származó bevétel az azt megállapító önkormányzat bevétele, amelyet fejlesztési célra és a települési önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozó szociális ellátások finanszírozására használhat fel.

A Htv. értelmében tehát a települési önkormányzat képviselő-testülete rendelettel az illetékességi területén – az eddigi helyi adók mellett – települési adót, adókat vezethet be.

Az önkormányzat az illetékességi területén rendelettel olyan települési adót, települési adókat vezethet be, amelyet vagy amelyeket más törvény nem tilt. Az önkormányzat települési adót bármely adótárgyra megállapíthat, feltéve, hogy azt nem terheli törvényben szabályozott közteher.

A települési adónak nem lehet alanya szervezet, továbbá – e minőségére tekintettel – vállalkozó.

³ 2014.10.31-ig

Mindezek alapján kérem a tisztelt képviselő-testületet, hogy települési adó bevezetésének kérdésében szíveskedjen állást foglalni, illetve iránymutatást adni az esetlegesen bevezetni szándékozott települési adóra vonatkozóan, az ehhez szükséges rendelet-tervezet előkészítése érdekében.

Összefoglalás:

A helyi adókról szóló a 1990. évi C. törvény a települési önkormányzatok számára lehetőséget ad, hogy az önkormányzat gazdálkodásához szükséges bevételeinek megteremtése érdekében helyi adókat, illetve települési adót vezessen be, melyeknek mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességeihez igazodóan – a törvényben meghatározott felső (adómaximum) határokra figyelemmel – megállapítsa.

A helyi adók tekintetében az adómértékre vonatkozó abszolút felső korlát mértékét a törvény rögzíti, ugyanakkor a helyi önkormányzat kötelessége, hogy a helyi sajátosságokat, illetve az adóalanyok teherviselő képességét is figyelembe vegye. Sajnos településünkön is megállapítható, hogy a lakosságot az országosan tapasztalható nehéz anyagi lét jellemzi, jelentős központi adó- és járulékterhekkkel kell szembesülni, a munkahely-szerzés nehézkes, a lakosság megélhetése nehéz.

Megállapítható, hogy a jelenlegi gazdasági helyzetben egyre több szociálisan rászoruló személy él településünkön is, a szociális támogatásokra fordított kiadások jelentősek.

E szempontból megfontolandó, hogy a lakosság, illetve a helyi vállalkozások az esetlegesen megemelésre kerülő helyi adómértékekkel, vagy bevezethető települési adóval tovább terhelhetők-e, tovább súlyosbíthatók-e a megélhetési problémák.

Megállapítható, hogy Önkormányzatunk gazdálkodása jelenleg stabil és biztonságos, a működés forrásszükséglete biztosított, az önkormányzat a tervezett fejlesztéseket pályázati forrás bevonásával kívánja megvalósítani.

Előzetes hatástanulmány:

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. § (1) bekezdése értelmében a jogszabályok előkészítése során előzetes hatásvizsgálatot kell lefolytatni, az alábbi tényezőkre vonatkozóan:

A rendelet-tervezet:

- Társadalmi hatás: A rendelet-tervezetben a helyi adómértékek módosíthatók. Az adómértékek emelésével a társadalom (magánszemélyek, vállalkozások) terhei nőnek, növekszik a társadalmi elvonás mértéke. Az adómértékek csökkentése a társadalomra pozitív hatással bír, csökken az önkormányzati elvonás, így nagyobb a lakosságnál, illetve a vállalkozásoknál maradó jövedelem, mely könnyíti a lakosság megélhetését, illetve elősegítheti fejlesztések megvalósulását a gazdasági szereplőknél.
- Gazdasági hatása: A beszedett helyi adó az önkormányzat egyik fontos, meghatározó bevétele, mely hozzájárul az önkormányzati, közösségi kiadások finanszírozásához, az önkormányzat gazdálkodását segíti és támogatja. Az adómérték változással csökkenthető, illetve növelhető a lakosságtól és a vállalkozásoktól elvont összeg, és ezzel párhuzamosan csökken, illetve növekszik az önkormányzat saját bevétele, mely az önkormányzat működési és fejlesztési kiadásainak meghatározó forrása.
- Költségvetési hatása: A helyi adó az önkormányzati bevétel egyik jelentős eleme. A helyi adómértékek emelésével az önkormányzati költségvetés bevétele és főösszege növelhető, míg az adómérték csökkentés az önkormányzati költségvetés bevételi oldalát, valamint főösszegét várhatóan – amennyiben a kieső bevétel más bevételekkel nem kerül kompenzálásra - csökkenti.
- A rendeletnek közvetlen környezeti hatása nincs.
- A rendeletnek közvetlen egészségi hatása, egészségügyi következménye nincs.
- A tervezetnek adminisztratív terheket befolyásoló hatása: A rendelet megalkotásának az adminisztratív terheket tekintve új, többlet terheket eredményező hatása nincs, a rendelet alkalmazása az eddigi adminisztratív munka további szükségességét igényli.
- A rendelet megalkotásának szükségessége: Az önkormányzati helyi adó rendelet megalkotása nem kötelező, helyi adók bevezetése lehetőség, a települési önkormányzat döntésének függvénye.
- A jogalkotás elmaradásának várható következményei: a jogalkotás elmaradásának közvetlen jogi, felügyeleti következménye nincs, a rendelet-tervezet megalkotásának (mint az eredeti alaprendelet módosítása) elmaradása esetén a jelenleg hatályos helyi adókat szabályozó önkormányzati rendeletben meghatározott hatályos adómértékek maradnak érvényben.
- A rendelet alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek: a rendelet a meglévő szervezeti, személyi, tárgyi és pénzügyi feltételekkel alkalmazható, további feltételek biztosítását nem igényli, a szükséges feltételek rendelkezésre állnak.

- A rendelet a meglévő állapotokat nem érinti.

Az adómértékek 2016. évre vonatkozó emelését nem javaslom, ezért az adómértékek változatlanul történő fenntartására vonatkozóan az alábbi határozati javaslatot terjesztem a képviselő-testület elé.

Kérem a helyi adó rendelet módosításának lehetőségét megtárgyalni, és az adómérték módosítások, valamint települési adó bevezetése tekintetében döntést hozni szíveskedjenek.

Tolmács, 2015. november 19.

Tisztelettel:

Hajnis Ferenc
polgármester

..../2015. (XI...) képviselő-testületi határozati j a v a s l a t

Tolmács Község Önkormányzatának képviselő-testülete úgy dönt, hogy 2016. évre vonatkozóan nem kívánja módosítani a helyi adókról szóló önkormányzati rendeletét, így a helyi adó mértékeket sem, és 2016. január 1-jétől nem kíván települési adót bevezetni.

Határidő: azonnal, 2016. évben

Felelős: polgármester

Tolmács Község Önkormányzata Képviselő-testületének

...../2015.(XI.....) önkormányzati RENDELETE

a helyi adókról szóló önkormányzati rendelet módosításáról

(t e r v e z e t)

Tolmács Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország Alaptörvénye 32. cikkének (1) bekezdés h) pontjában, valamint a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1.§ (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés a) és h) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a helyi adókról szóló 10/2010. (XII.20.) önkormányzati rendelet módosításáról a következőket rendeli el.

1.§ A helyi adókról szóló 10/2010. (XII.20.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: Rendelet) 3.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„3.§ A magánszemély kommunális adója mértéke adótárgyanként, illetőleg lakásbérleti jogonként évi Ft.”

2.§ A Rendelet 6.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6.§ (1) Az állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó évi mértéke az adóalap %-a.

(2) Az ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó mértéke naptári naponként forint.”

Záró rendelkezés

3.§. (1) Ez a rendelet 2016. január 1-jén lép hatályba.

Tolmács, 2015. november

Hajnis Ferenc
polgármester

Torma Andrea
jegyző

Kihirdetési záradék:

A rendelet kihirdetve: 2015. november-én

Torma Andrea
jegyző

a/2015. (.....) önkormányzati rendelet **indokolása**
a helyi adókról szóló önkormányzati rendelet módosításáról

Általános indokolás

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban: Htv.) 1. § (1) bekezdésén alapján a települési önkormányzat képviselőtestülete (a továbbiakban: önkormányzat) rendelettel az illetékességi területén helyi adókat, valamint települési adót (a továbbiakban együtt: adót) vezethet be.

A Htv. 6.§ rendelkezése alapján az Önkormányzat adómegállapítási joga arra terjed ki, hogy helyi adókat vagy azok valamelyikét bevezesse, a már bevezetett adót hatályon kívül helyezze, illetőleg módosítsa.

Tolmács Község Önkormányzata a lehetséges helyi adók közül a magánszemély kommunális adóját és a helyi iparüzési adót vezette be.

A magánszemély kommunális adójára és a helyi iparüzési adóra vonatkozó helyi szabályozások Tolmács Község Önkormányzata képviselő-testületének a helyi adókról szóló 10/2010. (XII.20.) önkormányzati rendeletében kerültek rögzítésre.

Az önkormányzat adómegállapítási joga kiterjed arra, hogy a helyi adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességeihez igazodóan – a törvényben meghatározott felső (adómaximum) határokra figyelemmel – megállapítsa, módosítsa.

Részletes indokolás

1-2.§-hoz

A magánszemélye kommunális adójának és a helyi iparüzési adó mértéke a rendeletben meghatározott mértékre módosításra kerül.

3.§-hoz

A rendelet 2016. január 1-jén lép hatályba, és a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 12.§ (1)-(2) bekezdése értelmében a hatályba lépést követő napon – miután a módosítás beépül az alaprendeletbe - hatályát veszti.